
HE TAPIRI

KI “TE TOA TAKITINI.”

25.—HE TANGI KI TONA WHENUA.

Na Te Rauparaha (Ngati-Toa).

Ko tenei waiata kua taia ki “Nga Moteatea”; kei reira e kiia ana. “He tangi na nga tipuna o Te Wharepouri.” Ko Te Wharepouri no Te Atiawa. Engari e ki ana a Tonga Awhikau raua ko Nganeko, he kaumatua no Taranaki, kei te he tera korero, engari na Te Rauparaha ke: he tangi nana ki Kawhia, i te mahuetanga atu ai, heke mai nei ratou ko tona iwi ki runga nei.

I taia ano te waiata nei i te tau 1856 e Shortland ki tana pukapuka: “Traditions and Superstitions,” p. 183.

Kei te waiatatia tenei waiata e nga iwi katoa o te motu.

Tera ia te tai o Honipaka,¹ ka wehe koe i au, e
He whakamaunga atu naku i te ao² ka takawe
Na runga mai o te motu,
E tu noa mai ra koe ki au, e i.
Naku ia na koe i waiho i taku whenua iti.
Te rokohanga te taranga³ i a taua,
Kia mihi maniao au ki te iwi ra ia;
E paria e te tai, pikitu, pikirere,
Piki takina mai ra te kawa⁴ i Muriwhenua.
Te kawa i Tutere.⁵
Tena taku manu, he manu ka onga noa,
Runa ki te whare, te au o Matariki.
Ma Te Whareporutu⁶
Ma te rahi Atiawa,⁷ e kautere mai ra;
Ka urupa taku aroha, na-i-a.

HE WHAKAMARAMA:

¹Honipaka.—Ki roto ki “Nga Moteatea ko ‘Ngamotu.’ E tika ana tera mei tika hoki te ki, na nga tipuna o Te Wharepouri te waiata nei. Ko tona hangaitanga ia ki Honipaka. Ko Honipaka he toka kei Kawhia, kei te taha hauraro.

²Te ao ka takawe.—No Te Rauparaha ka tae mai ki Moeatoa, he pae maunga kei te taha tonga o Kawhia, ka titiro atu ki muri, e pūkōhu ara mai te wa ki tona whenua tipu, ka tangi atu nei.

³Te taranga.—Te wehenga.